

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»**

В І С Н И К

**НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
ВІННИЦЬКОГО ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНОГО
КОЛЕДЖУ**

ВИПУСК № 1 (39)

Вінниця – 2022

ВІСНИК НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу

ВИПУСК № 1 (39)

Свідоцтво про державну реєстрацію

друкованого засобу масової інформації

Серія ВЦ № 1065-423-ПР від 24 грудня 2019 року

Журнал

(науково-виробничий, навчальний, довідковий)

Журнал присвячений висвітленню широкого спектру теоретичних та прикладних проблем педагогіки, психології, окремих методик та філології, підтримує традиції інтеграції вишівської науки з практикою, сприяє поширенню досвіду наукової, науково-педагогічної та виробничої діяльності, становленню кадрів вищої кваліфікації; розрахований на спеціальну категорію читачів, зокрема педагогічних та науково-педагогічних працівників закладів вищої, середньої та дошкільної освіти, здобувачів освіти та молодих науковців.

Вісник заснований у січні 2012 року, виходить 3 рази на рік

Мова видання: українська, російська, англійська, німецька

Тематичні напрями Вісника:

- ❖ Інтеграція науки та практики як механізм ефективного розвитку
- ❖ Педагогічні та лінгвістичні аспекти викладання
- ❖ Германістика та славістика у сучасному науковому просторі
- ❖ Психолого-педагогічні умови формування та розвитку особистості вихованця
- ❖ Лабораторія педагогічної майстерності та професійного саморозвитку педагога
- ❖ Challenges in Education
- ❖ Відомі імена року
- ❖ Конкурси

Номер затверджено на засіданні науково-методичної ради

КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»

Протокол № 3 від 18 лютого 2022 року

Головний редактор: директор КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж», спеціаліст вищої категорії, викладач-методист Войцехівський К.Ф.; **відповідальний редактор:** методист коледжу, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, Руда Т.В., **медіа-редактор:** к.пед.н., доц. Марценюк О.Г.

Редакційна колегія: д.пед.н., проф. Заболотний В.Ф., д.філ.н. Войцехівська Н.К., д.філ.н., проф. Слободинська Т.С., спеціаліст вищої категорії, викладач-методист Когутюк О.В., к.мист-ства Іскра С.І., к.пед.н. Головська І.В., спеціаліст вищої категорії, викладач-методист Луцинкевич Л.А., Царик А.П.

Відповідальність за зміст статей несуть автори

Матеріали видаються в авторській редакції

В 53 Вісник науково-методичних досліджень Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу/[ред.кол.: Войцехівський К.Ф. (гол.ред) та інші]. – Вінниця: Вінницька міська друкарня, 2022. – Випуск 1(39). – 124с.

© КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж», 2022

ЗМІСТ

<i>СЛОВО РЕДАКТОРА</i>	<i>6</i>
------------------------------	----------

ЛАБОРАТОРІЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ПЕДАГОГІКИ, МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ ТА ВИХОВАННЯ

Тарашевська О.В., Цісар І.В.

Здоров'язбережувальні технології на заняттях з логоритміки	7
--	---

Калашнюк Є.Й.

Національне мистецтво як чинник формування професійної культури та компетентності майбутнього вчителя музики.....	10
---	----

Павленко М. В.

Фортепіанна мініатюра як засіб художньо-естетичного розвитку здобувачів освіти	13
--	----

Мельник А. Ю.

Інноваційні стратегії навчання для сучасної педагогіки.....	17
---	----

Нечипоренко Т.А.

Сучасні виховні технології в позакласній виховній роботі	21
--	----

Матвієнко Н.А.

Розвиток критичного мислення на уроках української мови та літератури	34
---	----

Бевз В.В.

Тестовий контроль у методах і засобах особистісно-орієнтованого навчання ...	37
--	----

Буга О.І.

Економічні ділові ігри на базі комп'ютерних технологій	43
--	----

ТВОРЧА ЛАБОРАТОРІЯ

Стасенко А.М.

Корисні поради при підготовці до ЗНО з історії України здобувачів освіти в умовах змішаного навчання	47
--	----

Бабій В.М.

Бідність в Україні: міф чи реальність	50
---	----

Марценюк О.Г.

З досвіду укладання практикуму до атестації іншомовного читання та говоріння (анотація видання).....	55
--	----

ЛАБОРАТОРІЯ МОЛОДИХ ВЧЕНИХ

Сіранчук Тетяна

Екологічна стежка як перший крок до екологічної свідомості дошкільника.....	71
---	----

Щаслива Юлія	
Використання елементів арт-терапії в корекційно-виховній роботі з дітьми	74
Кича Наталія	
Педагогічні умови підготовки вчителя початкових класів до організації освітнього процесу в дистанційному режимі	78
Зінченко Віта	
Теоретичні основи впровадження змішаного навчання в систему підготовки майбутніх вчителів початкової школи	82
Присяжнюк Д.С., Мартинюк Ю.Г.	
Вінницькі силовики на міжнародній арені	88
Романуха Ю. В., Кушко І. С.	
Минуле та нові звершення Обласного наукового ліцею-інтернату КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»	92
Клапко С.В.,	
Видатний український мислитель і письменник Сковорода Григорій Савич	
Конкурси	97
Вимоги до підготовки науково-методичних статей з Збірника «Вісник науково-методичних досліджень» Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу»	104
Приклади оформлення бібліографічного опису у списку використаних джерел з урахуванням національного стандарту України дсту 8302:2015	118
Вимоги до підготовки науково-методичних статей збірника «Вісник науково-методичних досліджень» Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу»	124

ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ПІДГОТОВКИ ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В ДИСТАНЦІЙНОМУ РЕЖИМІ

УДК 373.3.011.3:37.018.43

КИЧА НАТАЛІЯ

*студентка педагогічного факультету та фінансово-економічної діяльності***Науковий керівник: КИРИЛЕНКО Н.М.***кандидат педагогічних наук, спеціаліст вищої категорії**КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»*

Abstract. *The article defines and characterizes the pedagogical conditions for preparing primary school teachers to organize the educational process remotely. The main definitive components of the concept of "pedagogical conditions" are analyzed, the views of prominent domestic teachers-researchers on determining the necessary and sufficient pedagogical conditions for the preparation of primary school teachers to organize the educational process remotely.*

Keywords. *distance learning, pedagogical conditions, future primary school teachers, professional training, professional college before higher education.*

Постановка проблеми. Реалії освітньому просторі в умовах сьогодення стали серйозним викликом для усіх сфер життя сучасного суспільства, в тому числі і для системи освіти. Сучасна епідеміологічна ситуація змусила всіх без винятку підлаштовуватися та почати опановувати особливий режим освітнього процесу – дистанційний (онлайн). Як відомо, з 12 березня 2020 року в Україні вже неодноразово запроваджували карантин для всіх закладів освіти у зв'язку із пандемією вірусних захворювань. За цих умов різко зросла актуальність цифровізації та діджиталізації освітнього процесу; гостро постала необхідність пошуку педагогами нових форм, методів і засобів організації освітнього процесу; активного розвитку набули дистанційна та змішана форми навчання.

Запроваджені карантинні обмеження показали не лише важливість розвитку і вдосконалення методик цифрового навчання, а й виявили серйозні проблеми, пов'язані із неготовністю педагогічних працівників до роботи в цифровому

освітньому просторі в умовах дистанційного та змішаного навчання. В контексті реалій сьогодення місією сучасних педагогічних закладів вищої освіти є підготовка педагога готового та здатного приймати сучасні виклики, відповідати запитам суспільства.

Як слушно зауважує Л. Шевченко [1, с. 288] «...в умовах безперервного оновлення знань, появи нових типів шкіл, народження альтернативних педагогічних проєктів та інноваційних технологій, модернізації вітчизняної освіти, реалізації компетентнісного підходу та якісних змін в організації, змісту, технологій навчання і виховання, зростання вимог до якості освіти необхідне вдосконалення системи підготовки майбутніх учителів...» [1, с. 288].

Аналіз попередніх досліджень. За останні роки чимало вітчизняних дослідників вивчали зміст і позитивно-негативні сторони «дистанційного навчання», зокрема, О. Барна, В. Биков, К.

Бугайчук, Р. Гуревич, М. Кадемія, В. Кухаренко та ін.

Погоджуючись з думкою М. Кадемії, зауважимо, що «...нові тенденції науково-технічного прогресу та цілі сучасної освіти потребують розроблення та впровадження сучасних підходів до підготовки майбутніх педагогів, що будуть враховувати інноваційні умови їхньої професійної діяльності...» [2, с. 269]. Серед цих умов особливо виділяємо зростання потоку інформації, збільшення нестандартних завдань, пошук розв'язання яких вимагає мобілізації творчих здібностей особистості, різноманітних організаційних форм, нових методів, засобів інноваційної діяльності. Природно, що така мобілізація більш продуктивна, якщо майбутні педагоги підготовлені до неї в процесі навчання у ЗВО.

Метою статті є визначення педагогічних умов підготовки вчителя початкових класів до організації освітнього процесу в дистанційному режимі.

Виклад основного матеріалу. Зі змінами в житті та економічному просторі, розвитком нових наук та знань і «застарінням» наявних, перебудовою вимог до сучасних фахівців, із розширенням потреб, бажань та цілей студентів виникає потреба в коригуванні системи навчання відповідно до зовнішніх та внутрішніх чинників, постає проблема якісної її зміни для задоволення всіх учасників: студентів, викладачів [3, с. 84]. У контексті означеної проблеми актуальним вважаємо визначення та аналіз педагогічних умов підготовки майбутніх вчителів початкової школи до організації дистанційного навчання в сучасних освітніх реаліях.

Поділяємо думку Ю. Бабанського [4, с. 115], який зазначає, що «...ефективність

педагогічного процесу залежить від умов, у яких він проходить та визначає «педагогічні умови» як чинники (обставини), від яких залежить ефективність функціонування педагогічної системи...» [4, с. 115].

Педагогічні умови реалізації певних процесів виступають предметом значної кількості педагогічних досліджень, однак незважаючи на це, у сучасній науці є певні розбіжності в тлумаченні самого поняття «педагогічна умова». Наприклад, у словнику-довіднику з професійної педагогіки за редакцією А. Семенова [5, с. 243], цю дефініцію тлумачать як «...обставини, від яких залежить та відбувається цілісний продуктивний педагогічний процес професійної підготовки фахівців, що опосередковується активністю особистості, групою людей...» [5, с. 243]. В. Мельніченко [6] трактує дану дефініцію як «...сукупність об'єктивних можливостей, що забезпечують успішне розв'язання поставлених завдань...» [6] або як «функціональну залежність суттєвих компонентів педагогічного явища від комплексу об'єктів (речей, їх станів, процесів, взаємодій) у різних проявах» [7] та ін. На основі аналізу праць [5-7], зауважимо, що педагогічні умови можуть виступати і формою педагогічної діяльності, метою якої є формування висококваліфікованого спеціаліста.

Аналіз літератури показав, що дослідниками виділено значну кількість ефективних умов вдосконалення процесу підготовки майбутніх вчителів початкової школи до педагогічної діяльності, зокрема:

- створення розвивального інноваційного освітнього середовища з метою моделювання інноваційного контексту професійної діяльності;
- удосконалення організаційного та

науково-методичного забезпечення, орієнтація на концепцію особистісно-орієнтованого навчання та діяльнісного підходу, посилення соціально-особистісної та професійної спрямованості змісту дисциплін циклу професійної і практичної підготовки через збагачення системою понять та теоретичних знань із основ педагогічної інноватики, що сприяє формуванню професійно-ціннісного ставлення майбутніх педагогів професійного навчання до освоєння нововведень, індивідуального стилю діяльності, переорієнтації з пошукового на сутнісно-пошуковий особистісно-професійний характер діяльності;

- забезпечення єдності теоретичної і практичної підготовки майбутніх педагогів професійного навчання до дослідно-експериментальної роботи;

- цілеспрямоване і послідовне відображення у змісті й методиці педагогічної освіти сутності інноваційної діяльності, персоналізація інноваційно-освітніх маршрутів, ініціювання та підтримка педагогічної творчості майбутніх педагогів професійного навчання;

- оволодіння майбутніми педагогами прийомами самоуправління та рефлексивного аналізу інноваційної діяльності;

- високий рівень готовності до інноваційної діяльності викладачів ЗВО (М. Кадемія, Л.Шевченко [8, с. 125]).

Ураховуючи методологічні засади, компоненти та різні підходи науковців до визначення педагогічних умов, а також результати експерименту, було визначено, що підготовка майбутніх учителів початкової школи до організації дистанційного навчання в освітньому

процесі може бути забезпечена ефективно за таких педагогічних умов:

1. Мотивація майбутніх учителів початкової школи до застосування змішаного та навчання.

2. Розроблення та застосування електронних освітніх ресурсів засобами хмарних технологій.

3. Організація самостійної роботи студентів в інформаційному освітньому середовищі.

Зазначені педагогічні умови підготовки майбутніх учителів початкової школи в освітньому процесі ЗВО представляють системну єдність.

Реалізація комплексу педагогічних умов заснована на переосмисленні основних напрямів організації роботи та наповнення професійно-орієнтованого інформаційного освітнього середовища педагогічного ЗВО, взаємозв'язку готовності майбутніх педагогів професійного навчання до застосування змішаного навчання із розробленням та застосуванням електронних освітніх ресурсів. Ефективність виділених педагогічних умов перевірялася під час дослідно-експериментальної роботи, яка проводилася нами в рамках написання кваліфікаційної роботи впродовж 2021-2022 року.

Висновки. Проведений аналіз методичних аспектів застосування дистанційного навчання як форми сучасної підготовки майбутніх вчителів початкової школи дозволяє нам зробити висновок, що застосування змішаного навчання як форми сучасної підготовки майбутніх вчителів в умовах фахового коледжу повинно базуватися на зміні методів навчання, що є однією з основних ознак впровадження змішаного та дистанційного навчання. Всі методичні прийоми спрямовані на

організацію і ефективне використання особливостей організації дистанційного та інформаційного освітнього середовища змішаного навчання дасть змогу ефективно коледжу та системи дистанційного впровадити і оптимально поєднати в навчання як у процесі фронтальної роботи, освітньому процесі форми, методи і засоби так і самостійної. традиційного, електронного, дистанційного

Результати проведеного дослідження, та мобільно орієнтованого навчання. переконують, що врахування всіх

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ:

1. Шевченко Л. С. Теоретичні і методичні засади підготовки майбутніх учителів технологій до інноваційної педагогічної діяльності : дис. докт. пед. наук : 13.00.04 – теор / Шевченко Людмила Станіславівна – Вінниця, 2019. – 704 с.
2. Кадемія М. Ю., Шевченко Л. С. Застосування контекстного підходу в процесі підготовки майбутніх учителів до інноваційної педагогічної діяльності // Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми : зб. наук. пр. Київ-Вінниця : ТОВ «Планер», 2014. Вип. 40. С. 268—274.
3. Хромова В. С. Педагогічні умови підготовки майбутніх менеджерів до інноваційної професійної діяльності : дис. ... канд. пед. наук : спец. 13.00.04. Луганськ, 2012. 343 с.
4. Бабанский Ю. К. Избранные педагогические труды. М. : Педагогика, 1989. 560 с.
5. Словник-довідник з професійної педагогіки / [ред.-упоряд. А. В. Семенова]. Одеса: Пальміра, 2006. 272 с.
6. Мельніченко В. В. Система організаційно-педагогічних умов управління професійно-технічним училищем сільськогосподарського профілю в соціології освіти // Наукові праці. 2002. Вип. 7. Т. 20. URL: http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Npchdu/Pedagogics/2002_7/712.pdf (дата звернення: 20.02.2022).
7. Блажко Л. В. Організаційно-педагогічні умови використання аудіо-візуальних засобів навчання викладачами інститутів післядипломної освіти. URL: <http://tme.umo.edu.ua/docs/6/11blappe.pdf> (дата звернення: 20.02.2022).
8. Кадемія М. Ю., Шевченко Л. С. Формування інформаційно- комунікаційної компетенції в професійній підготовці майбутнього педагога // Вища освіта України. Тематичний випуск «Вища освіта України у контексті інтеграції до європейського освітнього простору». Київ, 2010. Дод. 4, том V (23). С. 123-128.

*Стаття надійшла до редакції
18 грудня 2021*